

NYBORG SLOT

Teknisk gennemgang 28. november 2024

Illustration: JAJA Architects

DAGSORDEN

1. Nyborg Slot, levende kulturarv
2. Reversibilitet
3. Myndighedsproces og vurderinger af projektet
4. Opsummering

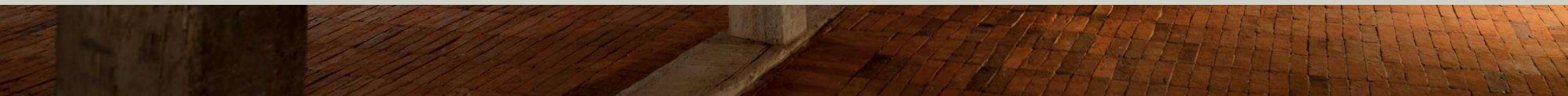

Kultur

MINISTERIET

SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

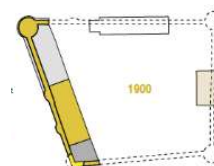
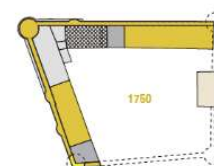
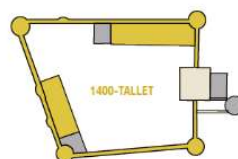
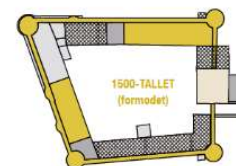
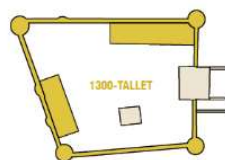
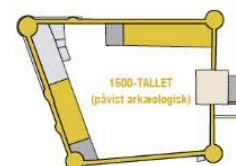
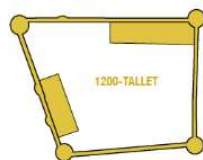
NYBORG SLOT, LEVENDE KULTURARV

HISTORISK OVERSIGT

- 1170-1200 Nyborg Slot opføres.
- ca. 1200-1413 "Danehof" på Nyborg Slot.
- 1282 Danmarks første grundlov underskrives på Nyborg Slot.
- ca. 1200-1300 Bykernen tager form.
- 1388 Margrethe I opfører Vor Frue Kirke.
- midt 1500 Christian III investerer stort i Nyborg Slot, by og fæstning.
- 1560'erne Frederik II flytter residensen til Nordsjælland.
- 1658-1660 Svenskekrigene går hårdt ud over slottet.
- 1700-tallet Nord-, syd- og østfløje nedrives.
- 1869 Nyborg fæstning besluttet nedlagt.
- 1913 Slottet overgår til Nationalmuseet.
- 1919-24 Nyborg Slot restaureres

SLOTTETS HISTORISKE UDVIKLING

VISIONEN

- At genskabe forståelsen af Nyborg Slot og Nyborg by som Danmarks middelalderlige hovedstad og bringe stedets unikke kulturarv i spil til glæde for samfundet som helhed og for lokalsamfundet
- At fremhæve de bærende værdier i det samlede anlæg, genskabe helheden på Slotsholmen og styrke sammenhængen mellem by og slot
- At skabe tidssvarende rammer for formidlingen af, og tilgængeligheden til fortidsmindet
- At slottet ikke føres tilbage til en bestemt idealtilstand, men at stedets oprindelige sammenhæng og idé forklares i en nyfortolket form
- At det nye ikke tager magten fra det eksisterende, men føjer sig til, så der opstår et nyt samspil af høj kvalitet

Det restaurerede interiør i Kongefløjen. Fotos Jens Lindhe

RESTAURERINGEN AF KONGEFLOJEN

- Udført fra 2017 - 2021
- Restaurering af tag og facader
- Indvendig restaurering af bjælkelag i etagedæk og vægoverflader
- Etablering af ny indvendig trappe og nye gulvbelægninger
- Nye tekniske installationer, forberedt til formidlingsprojektet

RENOVERING AF TORVET

- Udført fra 2019 – 2020
- Oprindeligt anlagt af Chr. III som turneringsplads
- Nye belægninger og fjernelse af parkering
- Fremhævelse af det gamle 'Rigets hovedstrøg'

Det nyrenoverede torv, med Nyborg Rådhus i baggrunden

Illustration JAJA Architects

NYBYGGERIET

Det aktuelle projekt
omfattet af
anlægsloven

- Ny ringmur og udstillingsfløj
- Forhøjelse af vagttårnet
- Ny slotsbro
- Bearbejdning af slotsgården og slotsholmen

Kultur

MINISTERIET

SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

REVERSIBILITET

Restaureringen i 1920'erne, foto fra Nationalmuseet

BEGREBET REVERSIBILITET

Reversibilitet er et anerkendt og etableret princip indenfor restaureringsfaglig praksis – både i Danmark og internationalt

Der er tale om et forsigtighedsprincip, snarere end et fast teknisk defineret begreb.

Begrebet beror på en konkret faglig vurdering i den specifikke kontekst.

Beskrevet af Johannes Exner, dansk restaureringsarkitekt på følgende måde:

"Reversible indgreb har flere fordele. De berører en historisk bygning fysisk mindst muligt, fjerner mindst originalsubstans, og gør det lettere at skelne mellem gammelt og nyt."

BEGREBET REVERSIBILITET II

COWI vurderer i miljøkonsekvensrapporten, at projektet er reversibelt.

Der fremgår følgende af anlægsloven – baseret på miljøkonsekvensrapporten:

”Alle tilføjelser og nybyggeri opført på fortidsminder udføres derfor, så de i princippet er fuldt reversible – og dermed kan fjernes uden at volde skade på fortidsminder og de fredede bygninger.”

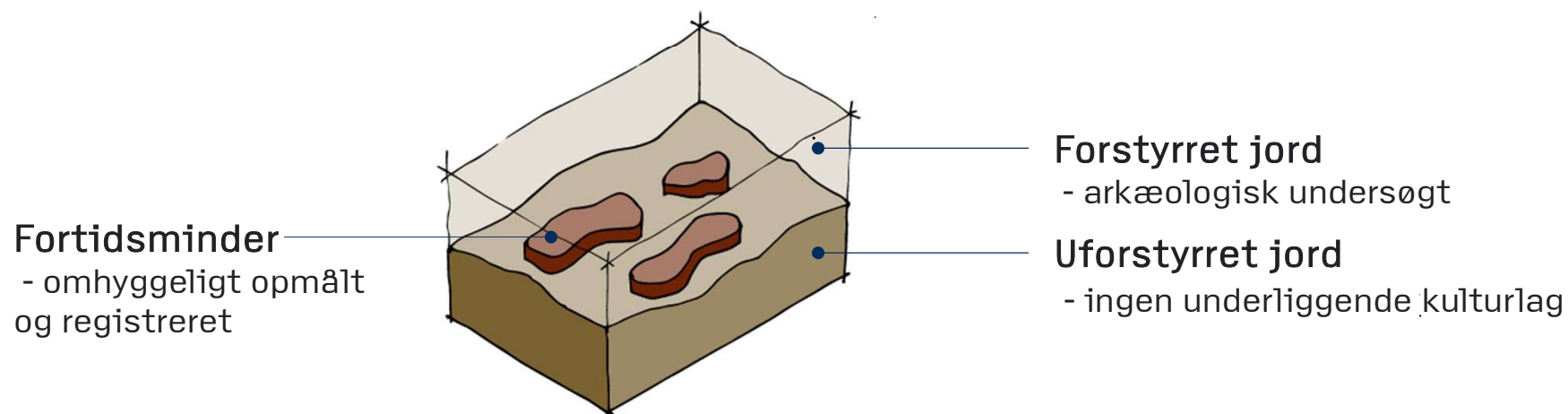
RESTAURERINGSHOLDNING FOR PROJEKTET

”der tilstræbes et klart hierarki og tydelig adskillelse mellem nyt og gammelt”

”alle tilføjelser og nybyggeri opført på fortidsminder skal udføres, så de er fuldt reversible – og dermed kan fjernes uden at volde skade på fortidsminder og de fredede bygninger”

”nybyggeriet funderes derfor over og indimellem eksisterende bygningslevn og fortidsminder”

BYGGERI PÅ NYE FUNDAMENTER

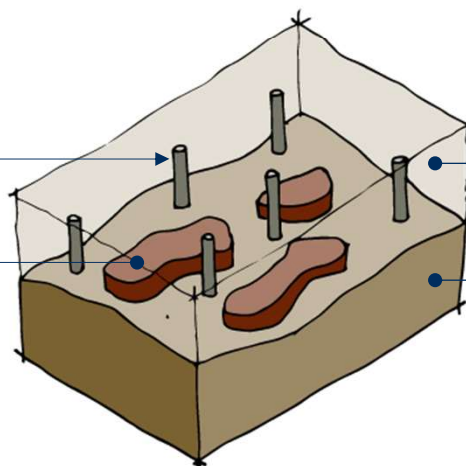

BYGGERI PÅ NYE FUNDAMENTER

Nye pælefundamenter
- placeres med respektafstand

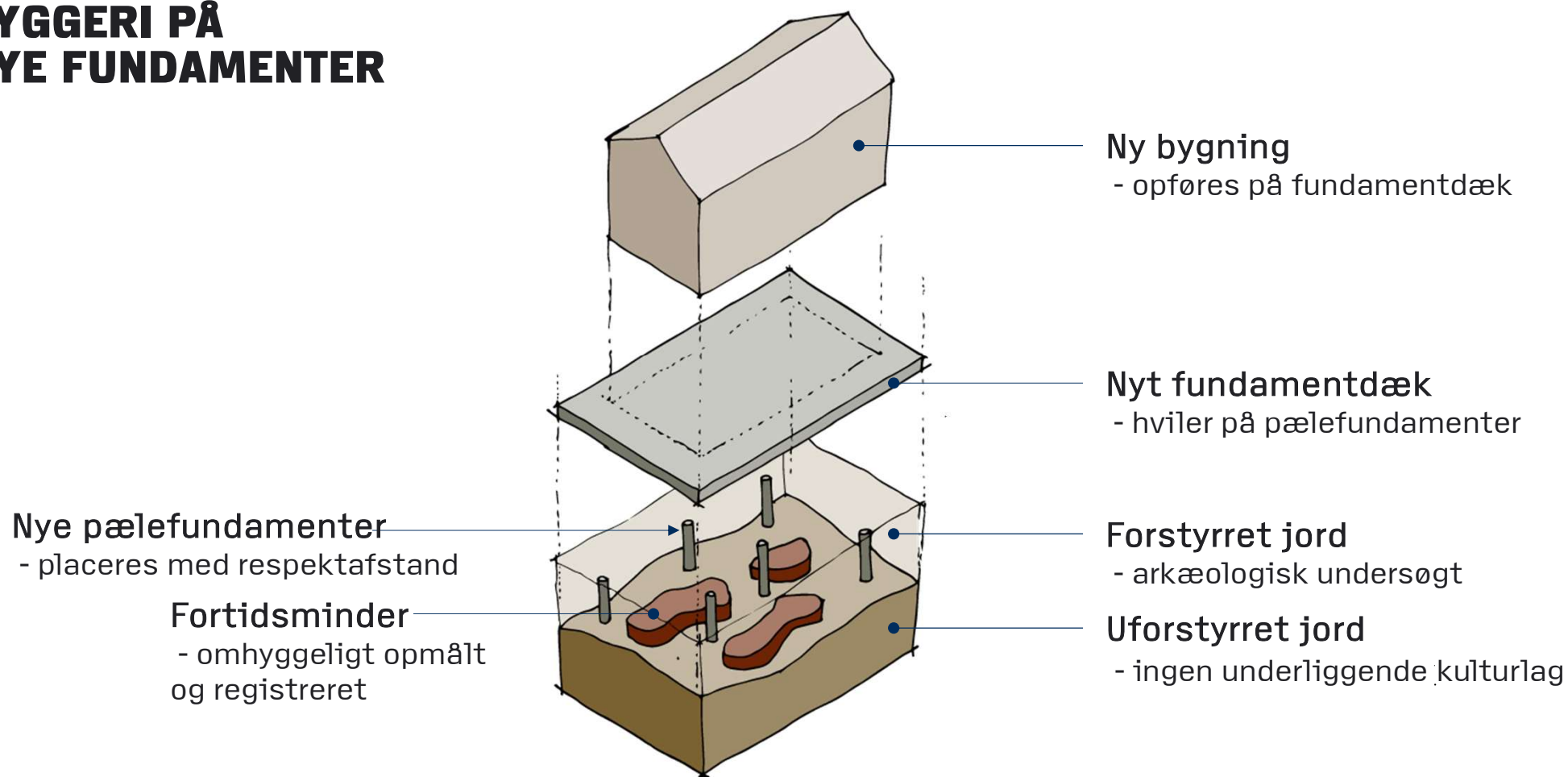
Fortidsminder
- omhyggeligt opmålt
og registreret

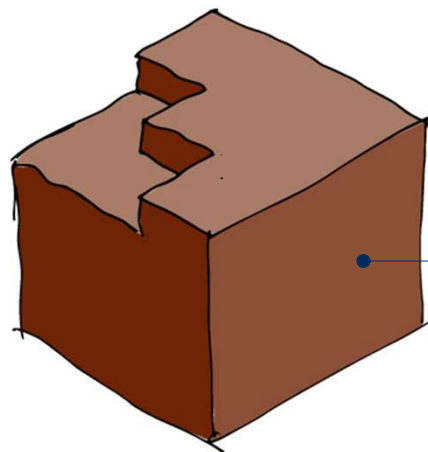
Forstyrret jord
- arkæologisk undersøgt

Uforstyrret jord
- ingen underliggende kulturlag

BYGGERI PÅ NYE FUNDAMENTER

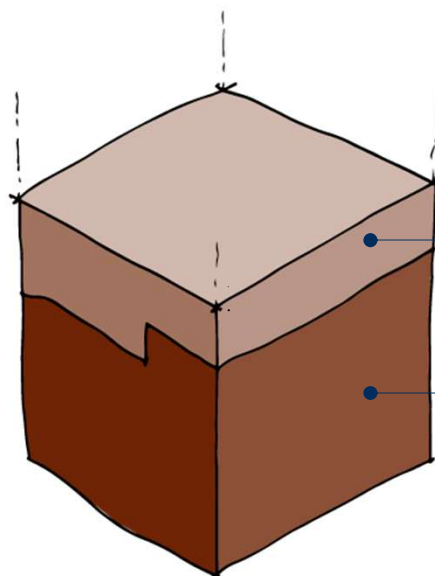
BYGGERI PÅ EKSISTERENDE FUNDAMENTER

Fortidsminde

BYGGERI PÅ EKSISTERENDE FUNDAMENTER

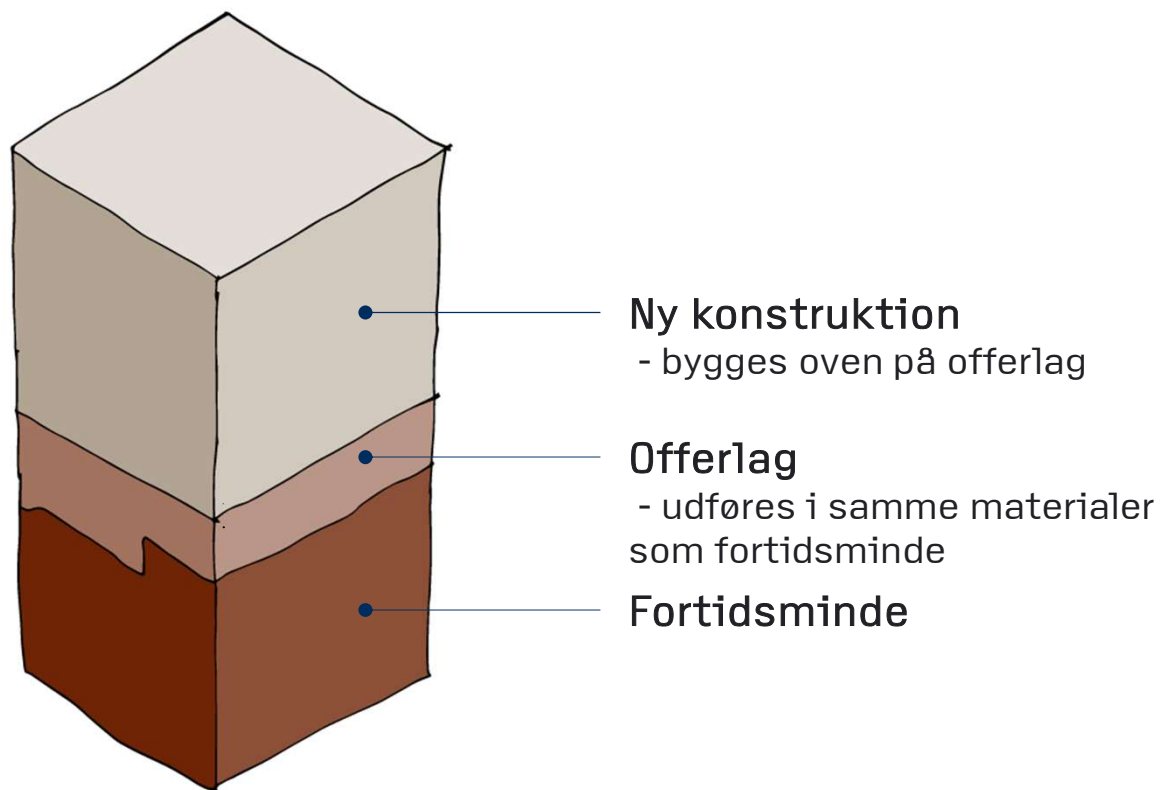

Offerlag

- udføres i samme materialer
som fortidsminde

Fortidsminde

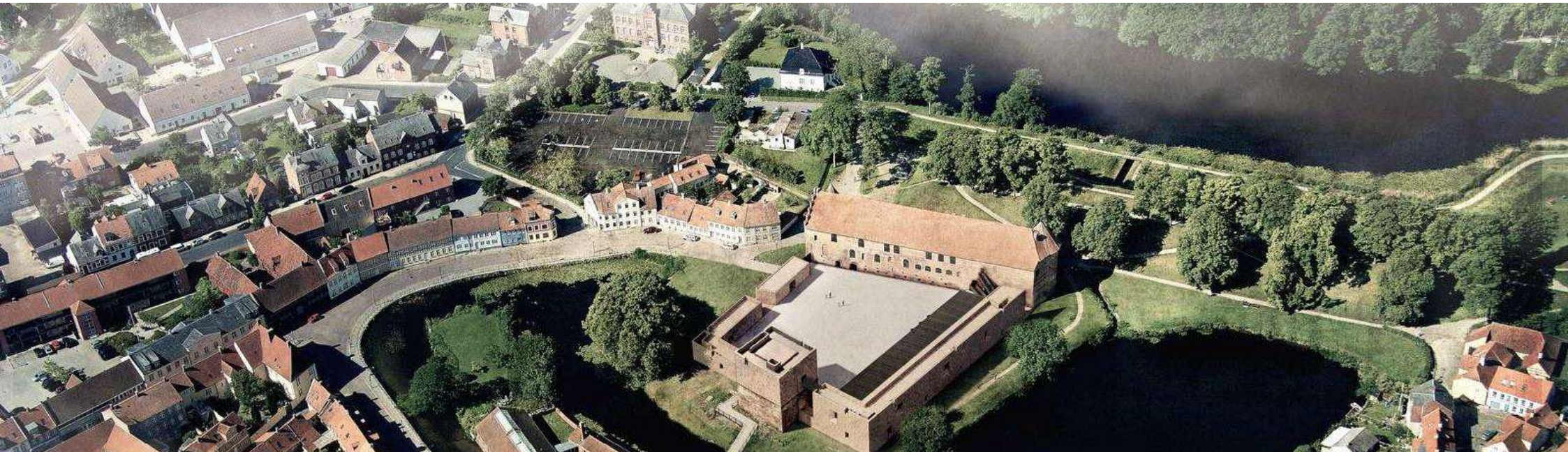
BYGGERI PÅ EKSISTERENDE FUNDAMENTER

EKSISTERENDE KONSTRUKTIONERS BÆREEVNE

- Der er udført omfattende forundersøgelser og beregninger.
- Beregninger af alle statiske forhold, herunder de eksisterende konstruktioners bæreevne, reguleres gennem bygningsreglementets bestemmelser.
- For Nyborg Slot betyder det, at en certificeret statiker skal godkende alle beregninger og konstruktionsprincipper i projektet.
- Denne bestemmelse reguleres ikke med anlægsloven.

Kultur

MINISTERIET

SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

MYNDIGHEDSPROCES OG VURDERINGER AF PROJEKTET

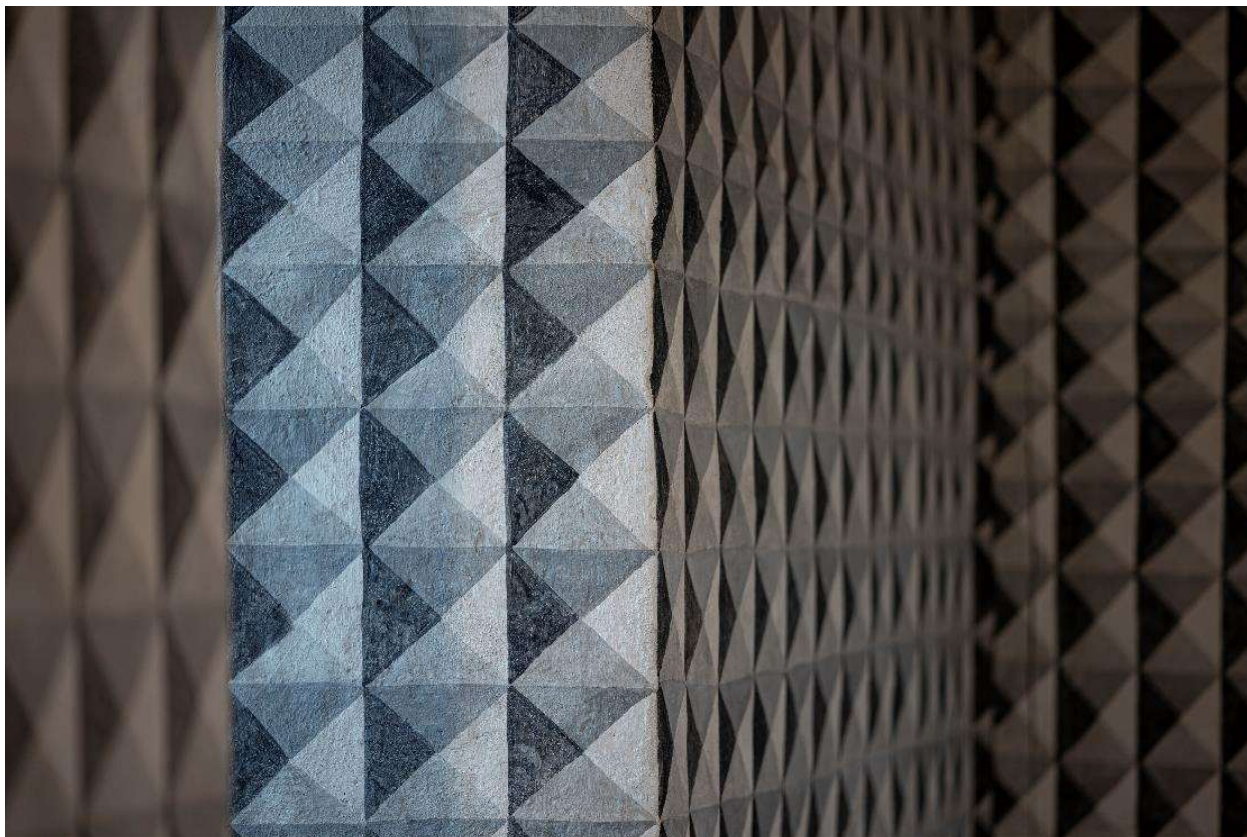

BYGNINGSFREDNING OG FORTIDSMINDEFREDNING

DET SÆRLIGE BYGNINGSSYN OG DET ARKÆOLOGISKE UDVALG

Kongefløjen Foto Jens Lindhe

JUSTERINGER AF PROJEKTET

- Hierarkiet mellem nyt og gammelt
- Proportioner og oplevelsen af det historiske anlæg
- Hensynet til fortidsmindet
- Afværgeforanstaltninger

MILJØKONSEKVENSVURDERINGEN

Miljøkonsekvensvurdering igangsættes af SLKS, med COWI som ekstern rådgiver

Første offentlighedsfase og afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingen

Miljøstyrelsen skriver udkast til § 25 tilladelse, inden myndighedskompetencen overdrages til kulturministeren

OPSUMMERING

Udgangspunktet

Anlægget er til alle tider blevet forandret og hver periode har efterladt sine spor. Nogle står tydeligt frem, andre skal man være specialist for at kunne se og forstå

Ambitionen

At formidle stedets historie ved at bygge nyt og historisk sammen til en helhed, der styrker forståelsen og oplevelsen af det tidligere borganlæg

Tilgangen

At forny kulturarven ved at tilføre nye værdifulde lag, uden at miste værdien af det eksisterende

